

✧ Texty na tento týden – Ef 3,1; 2K 4,7–12; Sk 9,16; Fm 1,15.16; Ko 4,9; Fp 1,1–3; Ko 1,1.2

✧ Základní verš

„Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!“ (Fp 4:4)

Na základě falešných obvinění strávil adventistický kazatel téměř dva roky za mřížemi. Přestože byl zpočátku opravdu zoufalý, brzy si uvědomil, že vězení je místem, které mu Bůh dal jako misijní pole. Když se jeho spoluvězni dozvěděli, že je kazatelem, požádali ho, aby jim kázal. Dělal to a podařilo se mu mezi nimi rozdat i nějaké publikace. Několik z nich nakonec pokřtil a vysluhoval jim památku Večeře Páně. Po propuštění řekl: „Občas bylo opravdu náročné sloužit ve vězení, ale prožíval jsem i velkou radost, když jsem viděl vyslyšené modlitby a změněné životy.“

Pavel psal Filipským a Koloským z vězení (viz Fp 1,7; Ko 4,3). Bylo to dokonce přímo ve Filipech, kde Pavla a Silase nespravedlivě obvinili, zbili a žalárník je „podle toho rozkazu zavřel do nejbezpečnější cely a pro jistotu jim dal nohy do klády. Kolem půlnoci se Pavel a Silas modlili a zpěvem oslavovali Boha; ostatní vězňové je poslouchali“ (Sk 16,24.25). Oni opravdu věděli, jak se „ustavičně radovat“.

Tento týden se podíváme na situaci, ve které se Pavel ocitl. V tom, co ho postihlo, viděl vyšší smysl. Uvažujme, v čem pro nás může být jeho zkušenost povzbuzením a poučením, když i do našeho života přijdou těžké zkoušky.

✧ Osnova lekce:

První lekce našeho studia bude jakýmsi úvodem, který představí nejen situaci, v níž Pavel své dopisy psal (uvěznění), ale také dva křesťanské sbory (ve Filipech a Kolosách), jimž byly tyto dopisy určeny. Pochopení těchto souvislostí nám totiž může pomoci lépe porozumět obsahu těchto dopisů, jimž se budeme dále věnovat.

I. Pavel – autor dopisů

- Ef 3:1; Fm 1:1 - Pavel jako vězeň pro Krista (neděle)
- 2K 4:7–12 - Uvěznění jako příležitost (pondělí)

II. Křesťané ve Filipech a Kolosách – adresáti dopisů

- Fp 16:6–12 - Pavlův vztah k filipským křesťanům (úterý)
- Ko 4:7–9; Fm 1:10–12.15.16 - Pavlův vztah ke koloským křesťanům (středa)
- Fp 1:1–3; Ko 1:1.2 - Sbory ve Filipech a Kolosách (čtvrtek)

NE 28. prosince – PAVEL, VĚZEŇ JEŽÍŠE KRISTA

Ef 3:1 „„Proto jsem já, Pavel, vězněm Krista Ježíše pro vás pohany.““

Fm 1:1 „„Pavel, vězeň Krista Ježíše, a bratr Timoteus Filemonovi, našemu milovanému spolupracovníku...““

Sk 28:16 „Když jsme přišli do Říma, dostal Pavel dovolení, že může bydlet v soukromém bytě s vojákem, který ho bude hlídat.“

Ef 6:19.20 „Tak budu moci směle oznamovat tajemství evangelia, jehož jsem vyslancem i v okovech, a svobodně je zvěstovat, jak je mi uloženo.“

Fp 1:20 „Toužebně očekávám a doufám, že v ničem nebudu zahanben, ale veřejně a směle jako vždycky i nyní na mně bude oslaven Kristus, ať životem, ať smrtí.“

Fp 2:17 „Ale i kdybych měl skropit krví obětí a službu, kterou Bohu přináším, totiž vaši víru, raduji a spoluraduji se s vámi se všemi.“

Mt 27:27 „Vladařovi vojáci dovedli Ježíše do místodržitelství a svolali na něj celou setninu.“

J 18:33 „Pilát vešel opět do svého paláce, zavolal Ježíše a řekl mu: „Ty jsi král židovský?““

Sk 23:34.35 „³⁴Místodržitel přečetl dopis a zeptal se Pavla, z které provincie pochází. Když se dověděl, že z Kilikie, ³⁵řekl: „Vyslechnu tě, jakmile se dostaví tvoji žalobci.“ A dal rozkaz, aby byl hlídán v Herodově paláci.“

Fp 1:12.13 „¹²Rád bych, bratři, abyste věděli, že to, co mě potkalo, je spíše k prospěchu evangelia, ¹³takže po celém soudu i všude jinde je známo, že jsem vězněn pro Krista.“

Fp 4:22 „Pozdravuji vás i ostatní bratři, zvláště ti, kteří jsou z císařského domu.“

PO 29. prosince – PAVEL V POUTECH

2K 4:7-12 „⁷Tento poklad máme však v hliněných nádobách, aby bylo patrné, že tato nesmírná moc je Boží a není z nás. ⁸Na všech stranách jsme tísnění, ale nejsme zahrnání do úzkých; jsme bezradní, ale nejsme v koncích; ⁹jme pronásledováni, ale nejsme opuštěni; jsme sráženi k zemi, ale nejsme poraženi. ¹⁰Stále nosíme na sobě znamení Ježíšovy smrti, aby i život Ježíšův byl na nás zjeven. ¹¹Vždyť my, pokud žijeme, jsme pro Ježíše stále vydáváni na smrt, aby byl na našem smrtelném těle zjeven i Ježíšův život. ¹²A tak na nás koná své dílo smrt, na vás však život.“

2K 6:2-5 „²vždyť je psáno: ‚V čas příhodný jsem tě vyslyšel, v den spásy jsem ti přispěl na pomoc.‘ Hle, nyní je čas příhodný, nyní je den spásy! ³Nikomu nedáváme v ničem příležitost k pohoršení, aby tato služba nebyla uvedena v potupu, ⁴ale ve všem se prokazujeme jako Boží služebníci, v mnohé vytrvalosti, v souženích, tísní, úzkostech, ⁵pod ranami, v žalářích, nepokojích, vyčerpanosti, v bezesných nocích, v hladovění;“

2K 7:5 „Když jsme totiž přišli do Makedonie, nenašli jsme ve svých těžkostech žádnou úlevu, všude jen tíseň: navenek boje, uvnitř úzkosti.“

2K 11:23 „Jsou služebníky Kristovými? Odpovím obzvlášť nerozumně: já tím víc! Namáhal jsem se usilovněji, ve vězení jsem byl vícekrát, ran jsem užil do sytosti, smrti jsem často hleděl do tváře.“

Sk 16:16-24 „¹⁶Když jsme šli jednou do modlitebny, potkala nás mladá otrokyně, která měla věsteckého ducha a předpovídáním budoucnosti přinášela svým pánům značný zisk. ¹⁷Chodila za Pavlem a za námi a stále volala: „Toto jsou služebníci nejvyššího Boha. Zvěstují vám cestu ke spáse.“ ¹⁸A to dělala po mnoho dní. Pavlovi to bylo proti mysli, obrátil se proto na toho ducha a řekl: „Ve jménu Ježíše Krista ti prikazuji, abys z ní vyšel!“ A v tu chvíli ji ten zlý duch opustil. ¹⁹Když si její páni uvědomili, že tím přišli o svůj zisk, uchopili Pavla a Silase a vlekli je na náměstí před městskou správou. ²⁰Tam je předvedli před soudce a řekli: „Tito lidé pobuřují naše město. Jsou to Židé ²¹a rozšiřují zvyky, které my jako Římané nemůžeme uznat, nebo se dokonce podle nich řídí.“ ²²Také dav se obrátil proti nim a soudcové z nich dali strhat šaty a rozkázali je zbičovat. ²³Když je důkladně zbičovali, zavřeli je do vězení a žalárníkovi poručili, aby je dobře hlídal. ²⁴On je podle toho rozkazu zavřel do nejbezpečnější cely a pro jistotu jim dal nohy do klády.“

Fm 1:10-14 „¹⁰Prosím tě za svého syna, kterému jsem dal život ve vězení, Onezima, ¹¹který ti před časem způsobil škodu, ale nyní je tobě i mně k užtku. ¹²Posílám ti ho zpět, je mi drahý jako mé vlastní srdce. ¹³Chtěl jsem si ho ponechat u sebe, aby mi ve vězení, kde jsem pro evangelium, sloužil místo tebe, ¹⁴avšak bez tvého souhlasu jsem nechtěl nic udělat, aby tvá dobrota nebyla jakoby vynucená, nýbrž aby byla dobrovolná.“

2K 6:3-10 „³Nikomu nedáváme v ničem příležitost k pohoršení, aby tato služba nebyla uvedena v potupu, ⁴ale ve všem se prokazujeme jako Boží služebníci, v mnohé vytrvalosti, v souženích, tísní, úzkostech, ⁵pod ranami, v žalářích, nepokojích, vyčerpanosti, v bezesných nocích, v hladovění; ⁶prokazujeme se bezúhonností, poznáním, trpělivostí, dobrotivostí, Duchem svatým, nepředstíranou láskou, ⁷slovem pravdy, mocí Boží. Jsme vyzbrojeni spravedlností k útoku i k obraně, ⁸procházíme slávou i pohanou, zlou i dobrou pověstí; mají nás za svůdce, a přece mluvíme pravdu; ⁹jme neznámí, a přece o nás všichni vědí; umíráme – a hle, jsme naživu; jsme týráni, a přece nejsme vydáni smrti; ¹⁰máme proč se rmoutit, a přece se stále radujeme; jsme chudí, a přece mnohé obohacujeme; nic nemáme, a přece nám patří vše.“

ÚT 30. prosince – PAVEL VE FILIPECH

Sk 16:6-12 „⁶Poněvadž jim Duch svatý zabránil zvěstovat Slovo v provincii Asii, procházeli Frygii a krajinou galatskou. ⁷Když přišli až k Mysii, pokoušeli se dostat do Bithynie, ale Duch Ježíšův jim to nedovolil. ⁸Prošli tedy Mysií a přišli k moři do Troady. ⁹Tam měl Pavel v noci vidění: Stanul před ním jakýsi Makedonec a velmi ho prosil: „Přeplav se do Makedonie a pomoz nám!“ ¹⁰Po tomto Pavlově vidění jsme se bez váhání chystali na cestu do Makedonie, protože jsme usoudili, že nás volá Bůh, abychom tam kázali evangelium. ¹¹Vypluli jsme tedy z Troady a plavili se přímo na ostrov Samothráké a druhého dne

do makedonské Neapole. ¹²Odtud jsme šli do Filip, které jsou nejvýznamnějším městem té části Makedonie a římskou kolonií. V tomto městě jsme strávili několik dní.“

Sk 17:1.10 „¹Dali se cestou, která vede přes města Amfipolis a Apollonii a přišli do Tesaloniky, kde měli Židé synagógu.

¹⁰A hned té noci vypravili bratři Pavla a Silase do Beroje. Když tam přišli, odebrali se do židovské synagógy.“

Fp 4:15 „I vy to víte, Filipští, že v počátcích evangelia, když jsem vyšel z Makedonie, ani jedna církev se nepodílela se mnou v příjmech a vydáních, jen vy sami.“

Sk 16:13-15 „¹³V sobotu jsme vyšli za bránu k řece, protože jsme se domnívali, že tam bude modlitebna; posadili jsme se a mluvili k ženám, které se tam sešly. ¹⁴Poslouchala nás i jedna žena jménem Lydie, obchodnice s purpurem z města Thyatir, která věřila v jediného Boha. Pán jí otevřel srdce, aby přijala, co Pavel zvěštoval. ¹⁵Když byla ona a všichni z jejího domu pokřtěni, obrátila se na nás s prosbou: „Jste-li přesvědčeni, že jsem uvěřila v Pána, vejďte do mého domu a buďte mými hosty;“ a my jsme její naléhavé pozvání přijali.“

Sk 9:15.16 „¹⁵Pán mu však řekl: „Jdi, neboť on je mým nástrojem, který jsem si zvolil, aby nesl mé jméno národům i králům a synům izraelským. ¹⁶Ukáži mu, co všechno musí podstoupit pro mé jméno.““

ST 31. prosince – PAVEL A KOLOSÝ

Ko 4:7-9 „⁷O tom, co je se mnou, vám všechno poví Tychikus, můj milovaný bratr a věrný pomocník, který se mnou slouží Pánu. ⁸Posílám ho k vám právě proto, abyste se dověděli, jak se nám vede, a aby povzbudil vaše srdce. ⁹Posílám s ním i Onezima, věrného a milovaného bratra, vašeho krajana. Oni vám povědí všechno, co se tu děje.“

Fm 1:10-12.15.16 „¹⁰Prosím tě za svého syna, kterému jsem dal život ve vězení, Onezima, ¹¹který ti před časem způsobil škodu, ale nyní je tobě i mně k užítku. ¹²Posílám ti ho zpět, je mi drahý jako mé vlastní srdce. [...] ¹⁵Snad proto byl na čas od tebe odloučen, abys ho měl navěky – ¹⁶ne už jako otroka, nýbrž mnohem více než otroka: jako milovaného bratra. Když se jím stal mně, oč více jím bude tobě před lidmi i před Pánem.“

Ko 4:12 „Pozdravuje vás Epafras, váš krajana, služebník Krista Ježíše, který o vás stále zápasí modlitbami, abyste stáli pevně a věrně plnili Boží vůli.“

Ko 1:7 „Tak vás tomu učil Epafras, náš milovaný druh, jenž nás věrně zastupuje jako Kristův služebník.“

Sk 19:10 „To trvalo dva roky, takže všichni obyvatelé provincie Asie mohli slyšet slovo Páně, židé i pohané.“

Sk 20:31 „Budte proto bdělí a pamatujte, že jsem se slzami v očích po tři roky ve dne v noci každému z vás neustále ukazoval cestu.“

Zj 1:4 „Jan sedmi církvím v Asii: Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází, i od sedmi duchů před jeho trůnem.“

Fm 1:16 „¹⁵Snad proto byl na čas od tebe odloučen, abys ho měl navěky – ¹⁶ne už jako otroka, nýbrž mnohem více než otroka: jako milovaného bratra. Když se jím stal mně, oč více jím bude tobě před lidmi i před Pánem.“

ČT 1. leden – SBORY VE FILIPECH A V KOLOSÁCH

Fp 1:1-3 ČSP „¹Pavel a Timoteus, otroci Krista Ježíše, všem svatým v Kristu Ježíši, kteří jsou ve Filipech, a také biskupům a diakonům: ²Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce a Pána Ježíše Krista. ³Děkuji svému Bohu při každé vzpomínce na vás.“

Ko 1:1.2 ČSP „¹Pavel, z Boží vůle apoštol Krista Ježíše, a bratr Timoteus ²svatým a věrným bratřím v Kristu v Kolosách: Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.“

Ex 19:5.6 „⁵Nyní tedy, budete-li mě skutečně poslouchat a dodržovat mou smlouvu, budete mi zvláštním vlastnictvím jako žádný jiný lid, třebaže má je celá země. ⁶Budete mi královstvím kněží, pronárodem svatým. To jsou slova, která promluvíš k synům Izraele.““

Ex 19:5.6 ČSP „⁵Nyní tedy, budete-li mne opravdu poslouchat a budete-li zachovávat moji smlouvu, budete mým zvláštním vlastnictvím mezi všemi národy, i když moje je celá země. ⁶Ale vy budete mým královstvím kněží a svatým národem. Toto jsou slova, která budeš říkat synům Izraele.“

1Pt 2:9.10 „⁹Vy však jste ‚rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu‘, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla. ¹⁰Kdysi jste ‚vůbec nebyli lid‘, nyní však jste lid Boží; pro vás ‚nebylo slitování‘, ale nyní jste došli slitování.“

Ef 6:21 „Chci, abyste i vy věděli, co je se mnou a co dělám. Všechno vám to vypoví Tychikus, milovaný bratr a věrný pomocník v díle našeho Pána.“

Ko 4:7 „O tom, co je se mnou, vám všechno poví Tychikus, můj milovaný bratr a věrný pomocník, který se mnou slouží Pánu.“

1Pt 5:12 „Prostřednictvím Silvána, kterého mám za věrného bratra, vám toto krátce píšu, abych vás povzbudil a dosvědčil vám, že taková je pravá milost Boží; v ní stůjte.“

1Tm 3:1-12 „¹Věřohodné je to slovo: Kdo chce být biskupem, touží po krásném úkolu. ²Nuže, biskup má být bezúhonný, jen jednou ženatý, střídavý, rozvážený, řádný, pohostinný, schopný učit, ³ne pijan, ne rváč, nýbrž vlídný, smířlivý, nezištný. ⁴Má dobře vést svou rodinu a mít děti poslušné a poctivé; ⁵nedovede-li někdo vést svou rodinu, jak se bude starat o Boží církev? ⁶Nemá být nově pokřtěný, aby nezpyšněl a nepropadl odsouzení ďáblu. ⁷Musí mít také dobrou pověst u těch, kdo jsou mimo církev, aby neupadl do pomluv a ďáblových nástrah. ⁸Rovněž jáhnové mají být čestní, ne dvojací v řeči, kdo jsou mimo církev, aby neupadl do pomluv a ďáblových nástrah. ⁹Rovněž jáhnové mají být čestní, ne dvojací v řeči, kdo jsou mimo církev, aby neupadl do pomluv a ďáblových nástrah. ¹⁰At jsou nejdříve vyzkoušeni, a teprve potom, když jim nelze nic vytknout, ať konají svou službu. ¹¹Právě tak ženy v této službě mají být čestné, ne pomlouvačné, střídavé, ve všem věrné. ¹²Jáhni ať jsou jen jednou ženatí, ať dobře vedou své děti a celou rodinu.“

Tt 1:5-9 „⁵Proto jsem tě ponechal na Krétě, abys uvedl do pořádku, co ještě zbývá, a ustanovil v jednotlivých městech starší, jak jsem ti nařídil. ⁶Mají to být lidé bezúhonní, jen jednou ženatí, mají mít věřící děti, kterým se nedá vytknout nevázanost a neposlušnost. ⁷Neboť biskup má být bezúhonný jako správce Božího domu. Nemá být nadutý, zlostný, pijan, rváč, ziskuchtivý. ⁸Má být pohostinný, dobrý, rozvážený, spravedlivý, zbožný, zdrženlivý, ⁹pevný ve slovech pravé nauky, aby byl schopen jak povzbuzovat ve zdravém učení, tak usvědčovat odpůrce.“

Sk 6:1-6 „¹V té době, kdy učedníků stále přibývalo, začali si ti z nich, kteří vyrostli mezi Řeky, stěžovat na bratry z židovského prostředí, že se jejich vdovám nedává každodenně spravedlivý díl. ²A tak apoštolové svolali všechny učedníky a řekli: „Bohu se nebude líbit, jestliže my přestaneme kázat Boží slovo a budeme sloužit při stolech. ³Bratři, vyberte si proto mezi sebou sedm mužů, o nichž se ví, že jsou plni Ducha a moudrosti, a pověříme je touto službou. ⁴My pak budeme i nadále věnovat všechn svůj čas modlitbě a kázání slova.“ ⁵Celé shromáždění s tímto návrhem rádo souhlasilo, a tak zvolili Štěpána, který byl plný víry a Ducha svatého, dále Filipa, Prochora, Nikánora, Timóna, Parména a Mikuláše z Antiochie, původem pohana, který přistoupil k židovství. ⁶Přivedli je před apoštoly, ti se pomodlili a vložili na ně ruce.“

Sk 11:29.30 „²⁹Proto se učedníci rozhodli, že každý podle svých možností pomůže bratřím v Judsku. ³⁰Učinili to a poslali sbírku po Barnabášovi a Saulovi jeruzalémským starším.“

2K 1:1 „¹Pavel, z vůle Boží apoštol Krista Ježíše, a bratr Timoteus církvi Boží v Korintu i všem bratřím v celé Achai: ²Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.“

Fm 1:1-3 „¹Pavel, vězeň Krista Ježíše, a bratr Timoteus Filemonovi, našemu milovanému spolupracovníku, ²sestře Apfii, Archippovi, našemu spolubojovníku, a církvi v tvém domě: ³Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.“

PÁ 2. leden – PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Bůh vás vyvolil ke spasení skrze posvěcení ducha a víru v pravdu. Proto stůjte pevně. [...] Pokud věrně sloužíte Bohu, setkáte se s předsudky a odporem. Nenechte se však vyprovokovat, i když nespravedlivě trpíte. Neoplácejte. Držte se pevně své bezúhonnosti v Ježíši Kristu. Upřete pevně svůj zrak k nebi. Nechte ostatní mluvit a jednat podle svého; vašim úkolem je vytrvat v pokoře a skromnosti Kristově. Dělejte svou práci s pevným odhodláním, s čistým srdcem, ze všech sil a s oporou v Boží ruce. Skutečnou a vznešenou podstatu své práce možná nikdy nepoznáte. Hodnotu svého života můžete měřit pouze životem, který byl obětován za vaši spásu. [...] Pro každého, kdo roste v Kristu, nastane doba upřímného a dlouhého zápasu, protože síly temnoty jsou odhodlány bránit cestě vpřed. Ale když hledíme na Kristovu milost prokázanou na kříži, nemůžeme selhat. Vykupitelovo zaslíbení zní: „Nikdy tě neopustím a nikdy se tě nezreknu“ (Žd 13,5). „A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku“ (Mt 28,20).“ (YI, 9. listopadu 1899)

Otázky k rozhovoru

1. Pavel byl několikrát vězněn, vždy nespravedlivě. Jak reagujete, když se s vámi zachází nespravedlivě? Jaká biblická zaslíbení nám mohou být povzbuzením v takových chvílích?

2. Tertulián, jeden z prvních křesťanských autorů, řekl o pronásledování církve: „Čím více nás kosíte, tím více nás je. Krev křesťanů je semenem.“ (Tertulián, Apologetikum. Přel. Josef Novák. Praha: Kohout, 1947, kap. 50) Přesto víme, že pronásledování jinde a jindy práci církve naopak brzdilo. Jak můžeme podporovat ty, kdo dnes trpí pro svou víru?

3. Zamyslete se nad úvodním veršem týdne: „Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!“ (Fp 4,4). Jak toto napomenutí zapadá do Pavlových těžkostí? Co znamená radovat se „v Pánu“, i když celíme nemoci, ztrátě zaměstnání nebo bolesti? Z čeho se můžeme radovat vždy, nezávisle na okolnostech?

16:14

